

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Maurittii Gudeni Historia Erfurtensis Ab Vrbe Condita Ad Reductam

Gudenus, Johann Moritz von

Erfurti, 1675

XXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11903

*Electoris
propensus
animus in
Erfordiam*

*Ignes ad
ostentationē
injecti.*

*Molendinū
ad portam
S. Joannis
incendunt
obsidentes.*

*Dagobert-
stadium ob-
fessi.*

*Obsidio vio-
lentius con-
tinuata.*

XXIX.
*Deditionem
respiciunt.*

*Suadentiū
moriva.*

Gerae brachio exsiccatum alveum dentibus implevere. Aderant jaciendis ignibus machinae, & facili opera tot lignei parietes ac tecta arsisent, † at vetuit Elector per everisionem Urbis victoriam querere: *Filiam esse Erfordiam, quae castigari, non tolli delicta belli civilis damna haud minus inferenti, quam lepore nocere.* † Ut tamen obsessi, cujus beneficio salvi essent, monerentur, ac quae imminerent mala ab extremè irritatis, horreum inter portas S. Andreae & Joannis, semotum à domibus injecto igne incensum est. Molendinum † ante portam S. Joannis hactenus à civibus obtentum erumpentibus pro refugio erat, missi igitur incendiarii, qui deurerent, eodem calu vicina aedificia ceciderunt. † Urbici vindictae intenti ab altera parte erumpunt, & adscriptum Electorali culinæ Dagobertstadium incendunt. His conflictibus, & pensitationi damnorum mensis insumtus est. Monebat imminens hyems, ut violentâ oppugnatione obsidio conficeretur. † Ex omnibus aggeribus Civitas impeti coepta, tribus diebus continuata fulmina, & porta S. Andreae dejecta est: globi qui ruinas penetraverant, aedes ad mediam usque Urbem perforarunt.

† His territi Incolae, longisque satiati malis consilia pacis respiciunt. Auctus ex eo metus, quod pacem cum Turcis initam audirent. Prudentiores pericula ostendunt: † *Obsideri se à Principe, à cujus clementia sperare*

veniant

veniam possint, dum eam agnoscant, sed & milite cingi moribus, linguâ, studiis vario; Alterutrum arbitrium necessitatem imponere, eventurum, ut si Principis clementiam respuant, incidant in lasciviam militis, cujus ira nullo linguæ commercio placari queat. Fingerent per insultum expugnari urbem, imò & intuerentur præsens periculum, quibus direptionibus, quibus libidibus cives, bona, uxores, liberi subjicientur? Inter has deliberationes opportunè literas Serenissimus Elector Saxoniae misit, in quibus & pertinaciæ mala, & bona submissio- nis descripsit. † Conclusum in Senatu de- ditiones leges ab exercitûs Legatis peten- das esse. † Deputati cum mandatis qui transigerent, responsum tulerunt: Urbem Electori dederent, & ejusdem clementiam expectarent. Ablegati mandatorum li- mites prætendunt, quæ ultimas inire con- ditiones vetarent: Ne tamen rupta vide- retur transactio, Reiffenbergium rogant, vellet unâ in Urbem tendere, melius omnia in senatu expedienda. † Ille datis obsidibus altero se die venturum pro- misit. Interim induciæ placuerunt. Cre- dit se Reiffenbergius impotenti vulgo, & Urbem ac in ea Curiam accedit. Variis ibi præsertim de venia delictorum, de præ- sidio actum, sed nil conclusum est. † Pro- rogatæ tamen induciæ, & denuò Senato- res ad Electoris Legatos missi sunt. † Con- ventus in Piltersleben habitus, ubi tandem felicissima conventionem plusquam sæcula- res illi motus, & dissidia civilia his legibus

*Saxo Elect.
ad deditio-
nem horta-
tur.*

*Scutum de
petendis le-
gibus dedi-
tionis.*

*Mogunti-
norum re-
sponsum.*

*Datis Obsi-
dibus Reif-
fenbergius
urbem in-
greditur.*

Induciæ.

*Vrbs dedi-
tur.*

*Deditionis
leges.*

*Erfurtenses
per Legatos
deprecantur.*

*Ipsè Elector
urbem ac-
cedit.*

abrupta sunt : † Civitas Electoris, Principis sui clementiæ se dederet, Cyriaciburgum & duas portas Brületensem ac Krempherianam, usq; dum de urbis securitate, de custodia pro libitu dissoneret Elector, traderet, reliquæ non nisi ruricolis aperirentur. Religionis libertas jam olim promissa libera, & citra molestias esset. Prædellius & Legati Electorem placerent, ne pœnas à civibus, aut bonis eorum exigat. Rustici ad prædiorum culturam ex urbe dimitterentur. Exclui à gratiæ legibus, qui præ cæteris in Cæsaream Majestatem, in Electoris eminentiam peccaverant. Hæc leges per Deputatos Urbis † Regis-Curiam delatæ, atque præmissâ flexis genibus deprecatione Principi Electori exhibitæ sunt. Rati habuit Elector Legatorum pacta, utque apud Cæsarem Erfordia expiaretur, sibi curæ futurum promisit, his quoque gratiam sponndit Elector, quibus Legati negaverant, eandem ut Cæsar largiretur, se laboraturum: Expensas belli quantumvis ingentes, non ex privatorum bonis, ut ob delicta posset, verum Universitatis sumpturum.

XXX.

Acta hæc Regis-Curiæ sexto decimo Octobris, unde Elector cum integra Aula Erfurtum movit. † Cùm propè Urbem venisset, ab universo exercitu armis, & trina machinarum explosione salutatus est, iisdem vallum intonuit. Cives arma deposuerant, quo minus exacti tumultus imaginem Domino exhiberent. Electorem Magnatum ingens numerus omnis ordi-